

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

Наявність факультету медичної психології у ВНМУ імені М.І. Пирогова вимагає максимальної уваги до формування через навчання відповідних спеціалістів з достатнім та оптимальним рівнем підготовки. В той же час, педагогічні проблеми для них залишаються дискусійними, що не може бути оптимальним в таких умовах.

Кафедра викладає клінічну фармакологію для медичних психологів в обсязі 90 годин (30 практичних занять), на 5 курсі, з диференційованим заліком на завершенні. Слід зазначити, що увага на попередніх курсах до фармакотерапії психологічних, емоційних розладів практично обмежена, з перевагою діагностичних аспектів порушень психологічного стану людини (шкали, тести, в межах соціальної, родинної, військової, генетичної психології). Тематичний план на нашій кафедрі практично повинен акцентувати увагу саме на особливостях препаратів з груп психофармакології. Але не можливо відмовитися і від корекції найбільш розповсюджених захворювань (гіпертонічної хвороби, серцево-судинної патології, розладів шлункового тракту тощо). Особливої уваги заслуговують соматогенні депресії, які можуть супроводжувати ці хвороби, також як постінсультні, постінфарктні стани. Корекція цих коморбідних депресій насамперед викликає питання адекватної взаємодії між базисною терапією основного захворювання та психогенними розладами. Інша проблема при базисній фармакотерапії обумовлена необхідністю чіткого розуміння, як ці препарати впливають в межах побічних реакцій на стан нервової системи (відомі депресивні розлади від глюкокортикоїдів, бета-блокаторів, НПЗЗ, антибіотиків тощо).

Отже, педагогічні аспекти психофармакології повинні базуватися на поглибленому застереженні як наслідків взаємодії, так і побічних лікарських реакцій з ураженням нервової системи. Для цього бажано впровадити наступні рекомендації:

1) підготовка в обсязі 4-х годинних занять не дозволяє студентам глибоко підготувати теми, тому що вони охоплюють десятки різних груп ліків, в кожній з яких існують ще за класифікаціями відповідні відмінності; можливо, слід надати переваги попереднім умовам навчання;

2) додатковими пропозиціями кафедра вважає розширення спектрів тестових завдань, їх різних варіантів та збільшення кількості, що безпосередньо приверне увагу студентів, оцінки стануть більш адекватними до рівня знань.

Сергета І.В., Стоян Н.В., Браткова О.Ю., Процюк Л.О., Дякова О.В.,
Ваколюк Л.М., Шевчук Т.В., Редчун М.А., Панчук О.Ю.,
Теклюк Р.В., Тисевич Т.В.

Навчальний предмет «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності» та його роль у забезпеченні успішної реалізації освітньої складової підготовки докторів філософії в сучасних умовах

Освітньо-науковий рівень вищої освіти, головним результатом здобуття якої є отримання ступеня доктора філософії, передбачає засвоєння здобувачем теоретичних знань, практичних навичок і умінь та інших компетентностей,

цілком достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та, що потрібно окремо підкреслити, науково-дослідної і інноваційної діяльності, оволодіння методологією проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, тощо.

Саме тому навчальний предмет «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності», метою викладання якого є вивчення особливостей організації наукової діяльності на сучасному етапі розвитку суспільства, вивчення можливостей державної і міжнародної дослідницької інфраструктури, методів залучення до світового дослідного простору, фінансового забезпечення наукової та науково-технічної діяльності, методології проектного менеджменту, реєстрації прав інтелектуальної власності, безсумнівно, є суттєвим підґрунтям для забезпечення успішного професійного становлення сучасного науковця-дослідника.

У цьому сенсі, потрібно відзначити, що до числа основних завдань предмету слід віднести: ознайомлення аспірантів та інших категорій осіб, які навчаються, з теоретико-методологічними засадами сучасної медичної науки, її понятійно-термінологічним апаратом, особливостями процесу наукового пізнання, основними методами та засобами наукового дослідження з комплексу проблем теоретичної, клінічної і профілактичної медицини, вимогами до оприлюднення, оформлення та апробації результатів наукового дослідження; формування умінь і навичок проведення самостійного наукового дослідження, відпрацювання умінь та навичок щодо складання програми дослідження, підбору інформаційних джерел, вибору методики і методів досліджень, аналізу та узагальнення результатів, оформлення матеріалів дослідження, публікації та апробації основних положень самостійної науково-дослідної роботи; закріплення набутих знань, умінь і навичок щодо методики дослідження, написання наукових статей та дисертаційних робіт, оформлення наукових впроваджень; оволодіння методикою написання та управління науковими проектами, навичками залучення джерел фінансування наукових проектів, підготовки проектних пропозицій, формування міждисциплінарних проектних команд, здійснення ефективного проектного менеджменту та сприяння академічній мобільності науковців тощо.

Під час викладання навчального предмету: «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності», використовуються традиційні методи навчання (словесні, наочні, практичні і, останнім часом, дистанційні), методи навчально-пізнавальної діяльності (проблемного викладення, пошуковий і дослідницький), методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності, пояснювально-ілюстративний тощо) та методи контролю і самоконтролю (контроль з боку викладача, самоконтроль, взаємоконтроль тощо).

Навчально-методичне забезпечення дисципліни складають: навчальний контент (плани лекцій, практичних занять і самостійної роботи, методичні розробки, ситуаційні задачі, тестові завдання для поточного та підсумкового контролю знань), науково-методичний контент (інструментально-діагностичні прилади, спеціальні комп'ютерні програми проведення наукових досліджень),

результати власних напрацювань співробітників кафедри («навчання через дослідження») у галузі гігієни дітей, підлітків та молоді, психогігієни, університетської гігієни (монографії, патенти, методичні рекомендації, інформаційні листи, нововведення) тощо.

Сергета І.В., Браткова О.Ю., Ваколюк Л.М.

**Навчально-методичний комплекс «Охорона праці в галузі»
та перспективи його використання з метою удосконалення підготовки
майбутніх спеціалістів медичної і фармацевтичної галузей**

Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі», яка є обов'язковим компонентом цілого ряду освітньо-професійних програм, що використовуються в ході організації навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова, спрямована на формування базових знань і умінь із забезпечення безпечного лікарняного середовища та дозволяє студентам-медикам одержати конкретне уявлення про походження і характер проявів ризиків можливого впливу шкідливих та небезпечних факторів, наявних на робочих місцях медичних і фармацевтичних працівників різних спеціальностей, забезпечення оптимального управління охороною праці в закладах охорони здоров'я, формування культури безпеки праці, усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях тощо.

Тому як основні завдання вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» необхідно відзначити: засвоєння студентами знань з охорони праці; оволодіння уміннями визначати основні несприятливі чинники виробничого внутрішньо-лікарняного середовища; формування умінь самостійно аналізувати умови праці та стан охорони праці на підприємствах галузі, розробляти і впроваджувати заходи для збереження здоров'я та працездатності працівників у конкретних виробничих умовах. Отже, в центрі уваги навчальної дисципліни перебуває система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, лікувально-профілактичних, гігієнічних і реабілітаційних заходів з питань охорони праці працівників охорони здоров'я. Причому набуті знання, уміння та компетенції дозволять ефективно зберігати власне життя та здоров'я медичних працівників, а також пацієнтів. Виховання культури безпеки праці спрямоване на забезпечення ефективного управління охороною праці в медичній галузі, створення сприятливих умов виробничого середовища і безпеки праці згідно з чинними законодавчими та нормативно-правовими актами для реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я медичних працівників.

Такий підхід визначає потребу у відповідному навчально-методичному забезпеченні дисципліни, яка вивчається. Ураховуючи цей факт, співробітники кафедри загальної гігієни та екології прийняли активну участь у підготовці та виданні національного підручника «Охорона праці в медичній галузі», в якому викладені правові і організаційні засади охорони праці в медичній галузі та питання гігієни і фізіології праці, висвітлені проблеми оцінки впливу факторів